

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2026

Decizia protocolară nr. _____ /2026

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 104 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (inițiativa legislativă nr. 408 din 11 decembrie 2025)

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea articolului 104 din Codul fiscal nr. 1163/1997, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 408 din 11 decembrie 2025) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul de lege prevede ajustarea regimului de impozitare cu TVA a gazelor naturale livrate consumatorilor casnici prin două modificări punctuale în Codul fiscal nr. 1163/1997:

1. excluderea gazelor naturale de la cota redusă de 8% prevăzută la art. 96 lit. b);
2. modificarea art. 104 lit. b), prin includerea expresă, alături de energia electrică, energia termică, apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea, a gazelor naturale destinate consumului în bunurile cu destinație locativă (apartamente, case de locuit, case de vacanță etc.).

Scopul acestei inițiative, conform argumentelor prezentate în nota informativă, este eliminarea completă a TVA din factura finală a consumatorilor casnici, măsură care ar genera o reducere directă și permanentă a tarifului cu aproximativ 8%.

În aceste condiții, identificarea unor instrumente noi de gestionare a crizei energetice, în lipsa unui impact bugetar clar și fără stabilirea surselor de finanțare necesare, comportă riscuri pentru asigurarea sustenabilității și poate pune sub presiune capacitatea de onorare a angajamentelor privind finanțarea cheltuielilor planificate.

Or, conform art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

În același timp, măsurile de sprijin destinate populației în contextul crizei energetice și al efectelor inflației urmează a fi implementate prin mecanisme sociale și economice, distincte de cele fiscale, fără a crea presiuni suplimentare asupra bugetului public național.

Suplimentar, în urma unei analize mai ample, se constată că scutirea de TVA la gazele naturale reprezintă o măsură cu caracter nediferențiat, aplicată uniform tuturor consumatorilor, fără a ține seama de nivelul veniturilor sau de

volumul consumului individual. În practică, o asemenea abordare favorizează în special consumatorii cu o capacitate financiară ridicată, care dețin locuințe cu suprafețe mari și înregistrează un consum energetic ridicat. Or, cu cât consumul este mai mare, cu atât beneficiul rezultat din scutirea de TVA este mai substanțial, ceea ce conduce la o distribuire inechitabilă a sprijinului fiscal.

În același timp, consumatorii vulnerabili, care înregistrează un consum redus de gaze naturale, obțin un avantaj limitat din aplicarea scutirii de TVA, deși aceștia sunt cei mai afectați de creșterea prețurilor la energie. Prin urmare, mecanismul scutirii de TVA nu este bine direcționat și nu răspunde eficient obiectivului de protecție socială.

Totodată, din perspectiva protecției sociale, modificarea cotei TVA aplicabile în facturare este o măsură slab ținută, generând beneficii inclusiv pentru categoriile de consumatori neeligibile și riscă să afecteze mecanismul de compensare existent. Pentru protejarea efectivă a consumatorilor vulnerabili, este necesară compensarea ținută prin instrumente sociale, cu finanțare explicită și reguli operaționale clare.

În contextul celor expuse, promovarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 104 din Codul fiscal nr. 1163/1997 nu se susține.